

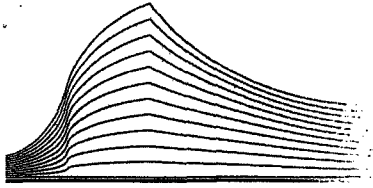

Datum van inontvangstneming : 06/07/2015

Voor eenzijdig afschrift bestemd
om gevoegd te worden bij het
dossier van de rechtspleging.

leper, 21 MEI 2015
De Hoofdgriffier

DPK

[Signature]
W. VAN ENGELANDT

Uitgifte

p. 1

Vonnisnummer/ Griffienummer 14A518	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
Repertoriumnummer/Europees <i>1517/2015</i>	Op €	Op €	Op €
Datum van uitspraak 21 mei 2015			
Rolnummer niet in strafzaken			

CURIA GREFFE
Luxembourg
Entrée 01 JUIN 2015

Niet aan te bieden aan de
Ontvanger

Vrederegerecht van het eerste kanton leper

Vonnis

Aangeboden op

Ingeschreven in het register van het
Hof van Justitie onder nr. 992 367

Luxemburg 02. 06. 2015 De Griffier,
voor deze

Fax/E-mail: *[Signature]*
Maria Manuela Ferreira

Neergelegd op: 01-06-15 Hoofdadministrateur

Op de openbare terechtzitting van **donderdag eenentwintig mei tweeduizend vijftien**, in de gerechtszaal van het vredegerecht van het eerste kanton te Ieper werd door Ons, Michel Ryde, Vrederechter, bijgestaan door Sylvia Neels, Griffier van het Vredegerecht van voormeld kanton, het volgende vonnis uitgesproken :

INZAKE:

NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN NV (NMBS), voorheen genaamd NMBS Holding, die in de rechten en de plichten getreden is van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS), NV van publiek recht, met ondernemingsnummer 0869.763.069, destijds met zetel gevestigd te 1060 SINT-GILLIS, Hallepoortlaan 40, ingevolge fusie door opslorping dd. 01/01/2014 (artikel 2 en 3 KB 07/11/2013 -BS 13/11/2013), ingeschreven in het Kruispuntbank der Ondernemingen onder het ondernemingsnummer 0203.430.576, met zetel te 1060 SINT-GILLIS, Frankrijkstraat 56, vertegenwoordigd door mr Koen COIGNEZ, advocaat te Sint-Martens-Latem loco mr Stijn VAN NIEL SCHUUREN, advocaat te 9830 Sint-Martens-Latem, Edgard Gevaertdreef 10

eisende partij;

TEGEN :

DEMEY Gregory, geboren te Veurne op 8 maart 1991, wonende te 8920 LANGEMARK-POELKAPELLE, Nieuwplaats 8/0003, vertegenwoordigd door meester Koen BENTEIN, advocaat te 8920 LANGEMARK-POELKAPELLE, Korte Ieperstraat 21;

verwerende partij;

Met inachtneming van de beschikkingen van de wet van 15 juni 1935 en de aanvullende wetten op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Gezien de inleidende dagvaarding betekend ten verzoeken van eiseres aan verweerder op 13 mei 2014.

Gezien de overige stukken van het geding en de stukken door eiseres bij het dossier van rechtspleging gevoegd.

Gehoord partijen in hun middelen en vorderingen bij monde van hun respectievelijke raadsman ter openbare terechtzitting van 12 maart 2015.

01.

Kort feitenrelaas (niet betwiste feitelijke gegevens)

01.01.

Verweerder werd in 2013 in de trein op het traject van Ieper naar Gent-Sint-Pieters (België) in

2013 viermaal aangetroffen door de treinbegeleider (controleur van eiseres) als treinreiziger 'zonder vervoerbewijs', nl. op 23.09.2013, 30.09.2013, 11.10.2013 en tenslotte op 17.10.2013.

01.02.

Telkenmale werd door de treincontroleur een formulier C 170 – vaststelling van onregelmatigheid – opgesteld en overhandigd aan verweerder, met verwittiging en uitnodiging tot regularisatie alsnog door betaling binnen de 14 dagen van de ritprijs van € 11,20 + administratieve toeslag € 8,00 of in totaal € 19,20 per rit.

De dubbele verbalisatie via 2 formulieren C170 van de rit van 30.09.2013 (materiële vergissing) werd nadien door eiseres rechtgezet in haar conclusie d.d. 22.08.2014 neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 25.08.2014, op blz. 4.

Verweerder liet telkenmale na om stipt binnen de aldus voorziene termijn betaling te verrichten van hetgeen eiseres claimde.

01.03.

Eiseres liet vervolgens via haar centrale klantendienst telkenmale na het verstrijken van de voormelde initiële respijttermijn van 14 dagen verweerder nogmaals schriftelijk per brief aanmanen om alsnog betaling te verrichten van de € 19,20 tegen een nieuw vooropgestelde datum (14 dagen na de nieuwe aanmaning), met verwittiging als volgt:

'Wanneer u niet betaalt binnen de voorziene termijn, zal een forfaitair bedrag van € 200,00 worden toegevoegd aan de ritprijs overeenkomstig onze algemene vervoersvoorwaarden (Deel 5 – hoofdstuk D- Tarieven – Bijkomende bedragen – Forfaitaire bedragen) en de inning van deze som zal worden toevertrouwd aan MODERO (Gerechtsdeurwaarders) – Amerikalei 122 te 2000 Antwerpen).

01.04.

Opnieuw liet verweerder telkens na om stipt binnen de aldus door eiseres opgelegde termijnen gevolg te geven aan deze aanmaningen tot betaling uitgaande van eiseres.

Bijgevolg claimt eiseres, zoals hierna sub 02. in haar vordering wordt gesteld, per rit zonder vervoerbewijs bijkomend € 200,00 forfaitaire schadevergoeding, hetzij 4 x € 200,00; dit in de plaats van de oorspronkelijk voorziene administratieve toeslag van € 8,00 per rit.

01.05.

Verweerder heeft vervolgens weliswaar alsnog betalingen verricht aan eiseres, evenwel telkens na de sommatietermijnen die opgelegd waren:

- betaling d.d. 29.11.2013: € 19,20;
- betaling d.d. 14.02.2014: € 44,80.

Deze bedragen zijn door eiseres verrekend in haar vordering sub 02. hierna aangehaald.

02.

Vordering eiseres:

Eiseres vordert betaling van hetgeen volgt:

Nr vaststelling onregelmatigheid (C170) : 230913483100

Reiziger zonder vervoerbewijs (art. 10, 148, 153, 157 vervoersvoorwaarden NMBS)

23/09/2013 Vaststelling onregelmatige reiziger Ieper – Gent-Sint-Pieters	€ 19,20
09/10/2013 forfaitaire schadevergoeding	€ 200,00
09/10/2013 aanpassing/verhoging forf. schadevergoeding	- € 8,00
29/11/2013 uitgevoerde betaling 230913483100	- € 19,20

Nr vaststelling onregelmatigheid (C170) : 300913406901	
Reiziger zonder vervoersbewijs (art. 10, 148, 153, 157 vervoersvoorwaarden NMBS)	
30/09/2013 Vaststelling onregelmatige reiziger Ieper – Gent-Sint-Pieters	€ 19,20
16/10/2013 forfaitaire schadevergoeding	€ 200,00
16/10/2013 aanpassing/verhoging forf. schadevergoeding	- € 8,00
14/02/2014 uitgevoerde betaling 300913406901	- € 11,20

Nr vaststelling onregelmatigheid (C170) : 171013485300	
Reiziger zonder vervoersbewijs (art. 10, 148, 153, 157 vervoersvoorwaarden NMBS)	
17/10/2013 Vaststelling onregelmatige reiziger Ieper – Gent-Sint-Pieters	€ 19,20
02/11/2013 forfaitaire schadevergoeding	€ 200,00
02/11/2013 aanpassing/verhoging forf. schadevergoeding	- € 8,00
14/02/2014 uitgevoerde betaling 171013485300	- € 11,20

Nr vaststelling onregelmatigheid (C170) : 300913483001	
Reiziger zonder vervoersbewijs (art. 10, 148, 153, 157 vervoersvoorwaarden NMBS)	
30/09/2013 Vaststelling onregelmatige reiziger Ieper – Gent-Sint-Pieters	€ 19,20
16/10/2013 forfaitaire schadevergoeding	€ 200,00
16/10/2013 aanpassing/verhoging forf. schadevergoeding	- € 8,00
14/02/2014 uitgevoerde betaling 300913483001	- € 11,20

Nr vaststelling onregelmatigheid (C170) : 111013470800	
Reiziger zonder vervoersbewijs (art. 10, 148, 153, 157 vervoersvoorwaarden NMBS)	
11/10/2013 Vaststelling onregelmatige reiziger Ieper – Gent-Sint-Pieters	€ 19,20
27/10/2013 forfaitaire schadevergoeding	€ 200,00
27/10/2013 aanpassing/verhoging forf. schadevergoeding	- € 8,00
14/02/2014 uitgevoerde betaling 111013470800	- € 11,20

totaal	€ 992,00;
In mindering: rectificatie 1 verbalisatie op 30.09.2014:	- € 211,20;
Blijft te betalen:	€ 780,80,

te vermeerderen met de gerechtelijke intresten vanaf dagvaarding, onverminderd de gerechtskosten zoals nader opgegeven.

03.

In het geding zijnde wettelijke bepalingen en rechtspraak

03.01.

UNIERECHT

VERORDENING (EG) Nr. 1371/2007 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 23 oktober 2007 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer

Artikel 4 Vervoerovereenkomst

'Onverminderd het bepaalde in dit hoofdstuk zijn op de sluiting en de uitvoering van een vervoerovereenkomst en de verstrekking van informatie en vervoerbewijzen de titels II en III van bijlage I bij toepassing'.

UITTREKSEL UIT DE UNIFORME REGELEN BETREFFENDE DE OVEREENKOMST VAN INTERNATIONAAL SPOORWEGVERVOER VAN REIZIGERS EN BAGAGE (CIV) Aanhangsel A bij het Verdrag betreffende het internationaal spoorwegvervoer (COTIF) van 9 mei 1980, zoals gewijzigd bij het Protocol houdende wijziging van het Verdrag betreffende internationaal spoorwegvervoer van 3 juni 1999 TITEL II SLUITING EN UITVOERING VAN DE VERVOEROVEREENKOMST

Artikel 6 Vervoerovereenkomst

'1. Op grond van de vervoerovereenkomst is de vervoerder verplicht de reiziger alsmede, in voorkomend geval, bagage en voertuigen te vervoeren naar de plaats van bestemming en de bagage en de voertuigen af te leveren op de plaats van bestemming.

*2. De vervoerovereenkomst moet worden vastgelegd in een of meer vervoerbewijzen die aan de reiziger worden overhandigd. **Onverminderd artikel 9 tast het ontbreken, de onregelmatigheid of het verlies van het vervoerbewijs noch het bestaan, noch de geldigheid van de overeenkomst aan, die onderworpen blijft aan deze Uniforme Regelen.***

3. Het vervoerbewijs levert volledig bewijs, behoudens tegenbewijs, van het sluiten en de inhoud van de vervoerovereenkomst.'

Artikel 9 Recht op vervoer — Uitsluiting van vervoer

'1. De reiziger moet vanaf het begin van de reis voorzien zijn van een geldig vervoerbewijs en dit bij een controle van de vervoerbewijzen tonen. De Algemene vervoervoorwaarden kunnen bepalen:

- a) dat een reiziger die geen geldig vervoerbewijs toont, boven de vervoerprijs een toeslag moet betalen;*
- b) dat een reiziger die weigert onmiddellijk de vervoerprijs of de toeslag te betalen, van het vervoer kan worden uitgesloten;*
- c) of en onder welke voorwaarden een terugbetaling van de toeslag plaatsvindt.*

2. De Algemene vervoervoorwaarden kunnen bepalen dat reizigers die:

- a) een gevaar vormen voor de veiligheid en de goede bedrijfsgang of voor de veiligheid van andere reizigers,*
 - b) andere reizigers op onaanvaardbare wijze lastig vallen,*
- van het vervoer zijn uitgesloten of onderweg van het vervoer kunnen worden uitgesloten en dat deze personen geen recht hebben op terugbetaling van de vervoerprijs, noch van de prijs die ze hebben betaald voor het vervoer van hun bagage.'*

03.02.

BELGISCH RECHT

03.02.01.

Strafrechtelijke bepalingen

03.02.01.01.

Koninklijk besluit van 20 december 2007 houdende reglement van de politie op de spoorwegen

Artikel 15, §1, eerste lid:

'De spoorvoertuigen en perrons zijn enkel toegankelijk voor de reizigers die, in overeenstemming met de algemene vervoersvoorwaarden van de betrokken spoorwegonderneming, in het bezit zijn van een geldig vervoerbewijs, of die zich naar deze algemene vervoersvoorwaarden schikken om er zich één aan te schaffen.'

Artikel 18, § 1 :

'De overtreding van de bepalingen van dit besluit zijn met toepassing van artikel 3 van de wet van 12 april 1835 rakende de tolrechten en de reglementen van politie nopens de ijzeren weg strafbaar, zelfs indien zij uit onachtzaamheid worden gepleegd.'

03.02.01.02.

Artikel 3 van de **wet van 12 april 1835** betreffende de betalingen en de politiereglementen op de spoorwegen bepaalt dat de regering voor de overtredingen van de politiereglementen op de spoorwegen straffen kan bepalen overeenkomstig de wet van 6 maart 1818.

03.02.01.03.

Artikel 1, eerste lid, **Wet 6 maart 1818** bepaalt:

'De overtredingen tegen de koninklijke besluiten, op welke geen bijzondere straffen bij de wetten zijn gesteld of zullen worden vastgesteld, ..., worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot veertien dagen en met geldboete van zesentwintig tot tweehonderd frank, of met één van die straffen alleen.'

03.02.02.

Burgerrechtelijke bepalingen en rechtspraak

03.02.02.01.

Artikel 16 van de Wet van 25 augustus 1891 houdende herziening van de titel van het Wetboek van Koophandel betreffende de vervoersovereenkomst:

'Een reglement bepaalt onder welke voorwaarden de reizigers tot het vervoer worden

toegelaten. Het bepaalt welke reizigers niet in de treinen mogen worden toegelaten.’.

03.02.02.02.

Wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming (WMPC)

Art. 74

‘In de overeenkomsten gesloten tussen een onderneming en een consument zijn in elk geval onrechtmatig, de bedingen en voorwaarden of de combinaties van bedingen en voorwaarden die ertoe strekken:

17° het bedrag vast te leggen van de vergoeding verschuldigd door de consument die zijn verplichtingen niet nakomt, zonder in een gelijkwaardige vergoeding te voorzien ten laste van de onderneming die in gebreke blijft;

24° in geval van niet-uitvoering of vertraging in de uitvoering van de verbintenissen van de consument, schadevergoedingsbedragen vast te stellen die duidelijk niet evenredig zijn aan het nadeel dat door de onderneming kan worden geleden;

Art. 75

§ 1

Elk onrechtmatig beding is verboden en nietig.

De overeenkomst blijft bindend voor de partijen indien ze zonder de onrechtmatige bedingen kan voortbestaan.

De consument kan geen afstand doen van de rechten die hem bij deze afdeling worden toegekend.’.

03.02.02.03.

Artikel 1231 Burgerlijk Wetboek:

¹§ 1

De rechter kan, ambtshalve of op verzoek van de schuldenaar, de straf die bestaat in het betalen van een bepaalde geldsom verminderen, wanneer die som kennelijk het bedrag te boven gaat dat de partijen konden vaststellen om de schade wegens de niet-uitvoering van de overeenkomst te vergoeden.

In geval van herziening kan de rechter de schuldenaar niet veroordelen tot een kleinere geldsom dan bij gebrek aan strafbeding verschuldigd zou zijn geweest.

§ 2

De straf kan door de rechter worden verminderd wanneer de hoofdverbintenis gedeeltelijk is uitgevoerd.

§ 3

Ieder beding dat strijdig is met de bepalingen van dit artikel wordt voor niet-geschreven gehouden.]¹

03.02.02.04.

Rechtspraak:

Hof van Cassatie(1e k.) AR C.08.0581.N, 3 juni 2010 (A.G.B. Gemeentelijk Autonoom Parkeerbedrijf Antwerpen / P.A.

'De rechtsverhouding die ontstaat uit de door de gemeenten op grond van artikel 1 van de wet van 22 februari 1965 waarbij aan de gemeenten wordt toegestaan, parkeergeld op motorrijtuigen in te voeren, ingestelde parkeerretributies, is niet van contractuele, maar van reglementaire aard, zodat artikel 1231, § 1, eerste lid, van het B.W. hierop niet toepasselijk is.

Het artikel 1231, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, dat de rechter de mogelijkheid biedt het beding te matigen waarbij een persoon zich voor het geval van niet-uitvoering van een overeenkomst tot de betaling van een forfaitaire vergoeding van de schade heeft verbonden, is niet van toepassing op een rechtsverhouding die niet van contractuele, maar van reglementaire aard is.'

03.02.02.05.

Arbitragehof nr. 159/2005, 26 oktober 2005 (prejudiciële vraag):

'De artikelen 1.6.b), 31, 32 en 33 W.H.P.C. in samenhang gelezen, zo geïnterpreteerd dat ze de N.M.B.S., wat haar openbare dienstverlening betreft, uitsluiten van de toepassingsfeer van de wet, zodat de rechter de toepassing van de straffen waarin is voorzien, niet zou kunnen toetsen ingeval van wanprestatie vanwege de consument, schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.'

03.02.02.06.

Arrest Hof van Cassatie nr. P.13.1291.N/7 d.d. 6 mei 2014:

'Artikel 2, 1°, Wet Marktpraktijken bepaalt dat voor de toepassing van deze wet moet worden verstaan onder onderneming elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen.

Artikel 74 Wet Marktpraktijken somt bedingen op in overeenkomsten gesloten tussen een onderneming en een consument die in elk geval onrechtmatig zijn.

Artikel 75 Wet Marktpraktijken regelt de sanctionering van onrechtmatige bedingen.

Uit het voorgaande volgt dat de in het middel aangehaalde wetsbepalingen van toepassing zijn op de bedingen in overeenkomsten gesloten tussen de verweerster en een consument met betrekking tot de toeslagen ingeval van het niet of niet-tijdig voldoen van de prijs voor het vervoer.'

04.

Standpunt eiseres:

Eiseres stelt dat de door haar per inbreuk aangerekende forfaitaire schadevergoeding van telkens € 200,00 gesteund is op de strafrechtelijke inbreuk die verweerder telkenmale heeft begaan bij het nemen van de trein zonder vervoerbewijs waarbij hij evenmin enige regularisatie verrichtte binnen de opgelegde termijnen, zoals reglementair voorzien.

Waar, aldus eiseres, verweerder als treingebruiker zonder vervoerbewijs delictueel handelde is er geen sprake van een vervoerovereenkomst tussen partijen, bij gebrek trouwens ook aan de wil van verweerder om die overeenkomst af te sluiten. Het noodzakelijke consensuele

karakter van de rechtsverhouding, wil er sprake zijn van een vervoerovereenkomst, ontbreekt volledig, zodat verweerder uitgesloten wordt van de rechtsbescherming hem als consument geboden ondermeer door artikel 74 en 75 WHPC/WMPC.

05.

Standpunt verweerder:

Verweerder stelt dat hij wél geniet van de rechtsbescherming hem geboden door (ondermeer) de artikelen 74,17° en 74,24° WMPC nu artikel 6.2 (in fine) van Bijlage I van de Europese Verordening nr. 1371/2007 d.d. 23.10.2007 voormeld ondermeer bepaalt dat het ontbreken van het vervoerbewijs noch het bestaan, noch de geldigheid van de overeenkomst aantast...; Verordening die in elke Lidstaat verbindend is in al haar onderdelen en ook rechtstreeks toepasselijk is.

06.

Beoordeling door de rechtbank

De rechtbank is van oordeel dat, vooraleer verder ten gronde te oordelen, het stellen van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie te Luxemburg dient gesteld te worden, zoals hierna in het dispositief geformuleerd. Hiertoe licht de rechtbank haar vraag hierna verder toe.

De rechtbank stelt vast dat rechtsbeschermingsbepalingen die verweerder aanhaalt gesteund zijn op contractuele verhoudingen tussen een consument en de vervoersmaatschappij (N.M.B.S.), waarbij deze, wat haar openbare dienstverlening betreft, volgens de heersende rechtspraak valt onder de Wet Marktpraktijken (WMPC), inclusief de beschermingsbepalingen ten aanzien van de treinreiziger als consument.

De strafrechtelijke benadering door eiseres van de onregelmatigheid door verweerder als treinreiziger gepleegd – onregelmatigheid welke op zich, naar de feiten toe, door verweerder niet betwist wordt – houdt in dat verweerder hierbij een delictuele daad stelde; met als rechtsvraag tot gevolg: kan de rechtbank alsnog de wettelijke beschermingsbepalingen gesteund op een contractuele rechtsverhouding tussen de treinreiziger en de vervoersmaatschappij, zoals hiervoor sub 03.02.02. aangehaald (ondermeer ook artikel 1231 Burgerlijk Wetboek) in casu toepassen ?

Waar de rechtbank bevoegd is, ondanks het ontbreken van een strafrechtelijk veroordeling van de treinreiziger bij gebrek aan vervolging door het Openbaar Ministerie, terzake een inbreuk van de toepasselijke strafrechtelijke bepalingen vast te stellen, stelt zich de vraag in hoeverre vervolgens haar toetsingsbevoegdheid van het door eiseres op grond van haar reglement bepaalde schadevergoeding in geval van onregelmatig treingebruik nog onverkort geldt. Wie door het plegen van een misdrijf een woning bezet houdt kan zich evenmin beroepen op de wettelijke beschermingsbepalingen vervat in de dwingende wetgeving inzake de Huurwoningenwetgeving.

OM DEZE REDENEN,

DE RECHTBANK,

Recht doende op tegenspraak,

Vooraleer verder te oordelen,

Stelt volgende prejudiciële vraag aan Hof van Justitie te Luxemburg, waardoor de verdere behandeling van onderhavige zaak geschorst wordt, en de beslissing omtrent de gerechtskosten wordt aangehouden.

Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie:

Verzet artikel 6.2, in fine, van Bijlage I van de VERORDENING (EG) Nr. 1371/2007 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 23 oktober 2007 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer zich tegen de Belgische nationale strafbepalingen zoals hiervoor sub 03.02.01. aangehaald, op grond waarvan een treinreiziger zonder vervoerbewijs - noch regularisatie ervan binnen de reglementair voorziene termijnen - een strafrechtelijke inbreuk begaat, welke elke contractuele band tussen de vervoersmaatschappij en de treinreiziger uitsluit, zodat dienvolgens ook de rechtsbeschermingsbepalingen terzake van europees en nationaal Belgisch recht die geënt zijn op die (exclusieve) contractuele band met deze consument, zoals hiervoor sub 03.02.02. aangehaald, aan de treinreiziger ontzegd worden.

En Wij, Vrederechter hebben getekend met de Griffier.

De Griffier,

Sylvia Neels

De Vrederechter,

Michel Ryde

AANGEBODEN

op

NIET AAN REGISTRATIE ONDERWORPEN

De Ontvanger,